

Zmiany w prawie dotyczącym cudzoziemców

W dniu 29 stycznia 2022 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91). Dokonuje ona szeregu istotnych zmian w zasadach dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Polski, ze szczególnym uwzględnieniem osób wykonujących pracę.

Najważniejsze zmiany w przepisach dotyczących zezwolenia na pobyt czasowy i pracę

Ustawa nowelizująca wprowadza szereg zmian w przepisach ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354), które regulują udzielanie i zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Z dniem jej wejścia w życie wymogami udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę przestaną być:

- posiadanie przez cudzoziemca źródła stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu (obecny art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o cudzoziemcach);
- posiadanie przez cudzoziemca zapewnionego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (obecny art. 114 ust. pkt 2 ustawy o cudzoziemcach).

Jednocześnie zmianie ulegnie dotychczasowy wymóg związany z tym, że wynagrodzenie cudzoziemca nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę (art. 114 ust. 1 pkt 5 ustawy o cudzoziemcach). W wyniku tej zmiany wynagrodzenie miesięczne cudzoziemca nie będzie mogło być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy przez cudzoziemca, a zatem również w przypadku, gdy cudzoziemiec będzie wykonywał pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Z tą zmianą wiązać się będzie również dodanie nowego przepisu art. 114 ust. 4b ustawy o cudzoziemcach, który uwzględni sytuację, w której cudzoziemiec ubiega się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy z uwagi na wykonywanie pracy na rzecz więcej niż jednego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy. Wówczas wymóg udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę będzie uważany za spełniony, jeżeli suma wynagrodzeń wskazanych w załącznikach nr 1 do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, nie będzie niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Oprócz tego zostanie wprowadzony nowy przepis art. 114 ust. 4a ustawy o cudzoziemcach, zgodnie z którym wymóg posiadania przez cudzoziemca ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej

finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.) będzie uważany za spełniony również wówczas, gdy cudzoziemiec będzie posiadał ubezpieczenie zdrowotne w związku z wykonywaniem pracy stanowiącej podstawę ubiegania się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Tym samym przepis umożliwi uwzględnienie sytuacji, w których cudzoziemcowi ma zostać powierzona praca, z której będzie wynikał obligatoryjny tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W art. 119 ustawy o cudzoziemcach wprowadzona zostanie zmiana w postaci dwóch nowych okoliczności, z których zaistnieniem nie będzie się wiązała konieczność uzyskania nowego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę lub jego zmiany. Mianowicie będzie to zmiana nazwy stanowiska, na jakim cudzoziemiec wykonuje pracę, przy jednoczesnym zachowaniu zakresu jego obowiązków oraz zwiększenie wymiaru czasu pracy przy jednoczesnym proporcjonalnym zwiększeniu wynagrodzenia.

Ustawa nowelizująca wprowadza również, na skutek postulatów praktyki, istotne zmiany w trybie zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. W obecnym stanie prawnym zmiana tego zezwolenia może obejmować zmianę pracodawcy użytkownika lub zmianę warunków wykonywania pracy określonych w zezwoleniu na podstawie art. 118 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy o cudzoziemcach. Nadchodząca zmiana polegać będzie na tym, że zakresem dopuszczalnej w tym trybie zmiany objęta zostanie również zmiana podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, jak również to, że cudzoziemiec uzyska zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę określone odrębnymi przepisami. Wniosek o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę będzie składany na formularzu według wzoru, który zostanie określony w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wydawanym na podstawie wprowadzanego art. 120b ustawy o cudzoziemcach. Do wniosku o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę będzie należało załączyć załącznik nr 1 do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy według wzoru określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy (Dz. U. poz. 779) oraz dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Ze zmianą zezwolenia na pobyt czasowy i pracę będzie wiązał się obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej w nowej stawce wynoszącej 220 zł (połowa wysokości stawki opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę).

Ustawa nowelizująca wprowadzi również w nowym przepisie art. 117b ustawy o cudzoziemcach podstawę prawną do tego, aby wojewoda w pierwszej kolejności załatwiał sprawy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, w których podmiotem powierzającym wykonywanie pracy będzie przedsiębiorca prowadzący działalność o znaczeniu strategicznym dla gospodarki narodowej, który zostanie objęty wykazem ustalonym w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki (obecnie Minister Rozwoju i Technologii) na podstawie art. 88cb ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 z późn. zm.). Stosowanie art. 117b ustawy o cudzoziemcach uzależnione będzie od tego, czy zostanie wydane stosowne rozporządzenie (jego wydanie jest fakultatywne).

Inne najważniejsze zmiany dotyczące przepisów regulujących udzielanie zezwolenia na pobyt czasowy

Ustawa nowelizująca dokona również zmian w przepisach dotyczących udzielania zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną. Zmiany te mają na celu dostosowanie prawa polskiego do przepisów dyrektywy Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz. U. UE L.2003.251.12 z dnia 3 października 2003 r.) w wykładni dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawach: *C-133/19 B.M.M. i B.S. przeciwko państwu belgijskiemu*, *C-136/19 B.M.M i B.M. przeciwko państwu belgijskiemu* oraz *C-137/19 B.M.O. przeciwko państwu belgijskiemu*, jak również w wyroku z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt *C-550/16, A et S przeciwko Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*. Jedną ze zmian polegać będzie na tym, że ocena, czy członek rodziny mający dołączyć do cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest małoletni (art. 159 ust. 3 pkt 2 – 4 ustawy o cudzoziemcach) będzie oceniana według stanu na dzień złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, a nie – jak dotąd – według stanu z dnia wydania decyzji w sprawie (nowy przepis art. 159 ust. 3a ustawy o cudzoziemcach). Drugą zmianą będzie zaś polegać na tym, że członkiem rodziny uprawnionym do uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy będzie nie tylko wstępny w linii prostej lub osoba pełnoletnia odpowiedzialna za małoletniego zgodnie z obowiązującym prawem w Rzeczypospolitej Polskiej, gdy aktualnie uchodźca lub beneficjent ochrony uzupełniającej (do którego członek rodziny ma dołączyć) jest małoletni, ale także taka osoba, gdy uchodźca lub beneficjent ochrony uzupełniającej w dniu złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej był osobą małoletnią bez opieki albo następnie został pozostawiony bez opieki, zaś wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną został złożony przed upływem 6 miesięcy od dnia uzyskania statusu

uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej (nowe brzmienie art. 159 ust. 4 ustawy o cudzoziemcach).

Ustawa nowelizująca dokona zmiany brzmienia art. 127 pkt 3 ustawy o cudzoziemcach, który reguluje jeden z wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji dotyczący wysokości wynagrodzenia, jakie cudzoziemiec powinien otrzymywać. Obecnie nie może być ono niższe niż równowartość 150% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym zawarcie umowy pomiędzy cudzoziemcem a podmiotem powierzającym wykonywanie pracy, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291 z późn. zm.). Na skutek zmiany wysokość wynagrodzenia będzie odnoszona do kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym złożenie wniosku o udzielenie tego zezwolenia.

Ustanowienie nowych terminów załatwiania spraw uregulowanych w ustawie o cudzoziemcach.

Ustawa nowelizująca dokona również istotnych zmian w zakresie uregulowania terminów załatwiania spraw:

- udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (oraz zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę);
- udzielenia zezwolenia na pobyt stały;
- udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej.

W przypadku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (oraz postępowania w sprawie zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę) termin dla wojewody na załatwienie sprawy będzie wynosił 60 dni (nowy przepis art. 112a ust. 1 ustawy o cudzoziemcach) i będzie liczony od momentu, w którym nastąpi ostatnie z następujących zdarzeń (nowy przepis art. 112a ust. 2 ustawy o cudzoziemcach):

- złożenie wniosku osobiście lub następcze osobiste stawiennictwo cudzoziemca w urzędzie wojewódzkim (za wyjątkiem przypadków, w których cudzoziemiec nie jest obowiązany do osobistego stawiennictwa);
- złożenie wniosku, który nie jest obarczony brakami formalnymi lub ich uzupełnienie;
- przedłożenie przez cudzoziemca dokumentów niezbędnych do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie

zezwolenia na pobyt czasowy lub bezskuteczny upływ terminu na ich złożenie, wyznaczonego przez wojewodę.

W przypadku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały oraz postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej termin na załatwienie sprawy przez wojewodę wynosić będzie 6 miesięcy (art. 210 ust. 1 oraz art. 223 ustawy o cudzoziemcach). Jego bieg będzie uzależniony od wystąpienia takich samych zdarzeń jak w przypadku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (nowy przepis art. 210 ust. 2 ustawy o cudzoziemcach).

Termin na załatwienia każdej z powyższych spraw przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w postępowaniu odwoławczym będzie wynosił 90 dni licząc od dnia przekazania odwołania, a w przypadku gdy odwołanie nie będzie spełniać wymogów określonych przepisami prawa (wymogów formalnych) – od dnia uzupełnienia braków (nowy przepis art. 112a ust. 4 i 5, art. 210 ust. 4 i 5 oraz art. 223 ustawy o cudzoziemcach).

Art. 13 ustawy nowelizującej przewiduje, że nowe terminy załatwiania spraw będą miały zastosowanie w postępowaniach już trwających i będą one biec na nowo najwcześniej od dnia jej wejścia w życie.

Inne zmiany proceduralne dotyczące postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy o cudzoziemcach

Ustawa nowelizująca przewiduje zmianę w art. 7 ustawy o cudzoziemcach, która pozwoli na to, żeby pouczenie w języku zrozumiałym dla cudzoziemca o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach było do niego kierowane również w postaci elektronicznej na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej (e-mail) lub poprzez wskazanie mu adresu strony internetowej, na której takie pouczenie w postaci elektronicznej będzie się znajdować. Aby pouczyć cudzoziemca w takiej formie organ będzie musiał wpiery uzyskać zgodę cudzoziemca w tym przedmiocie. Tę nową formę kierowania pouczeń do cudzoziemców będzie również można stosować w postępowaniach, które będą pozostawać w toku w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Ustawa nowelizująca wprowadzi również do przepisów ustawy o cudzoziemcach wyraźną podstawę do tego, aby wymiana informacji pomiędzy wojewodą lub Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców a organami, do których te organy zwróciły się o przekazanie informacji, czy wjazd cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jego pobyt na tym terytorium mogą stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego (komendant wojewódzki Policji, komendant oddziału

Straży Granicznej, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego), mogła odbywać się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, ułatwiając tym samym obieg dokumentów między nimi i przyczyniając się tym samym do usprawnienia prowadzenia postępowań.

Zasady prowadzenia postępowań trwających w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej

Art. 7 ust. 1 ustawy nowelizującej ustanawia ogólną zasadę, że do postępowań prowadzonych na podstawie ustawy o cudzoziemcach, które nie zostaną zakończone do dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe. Tym samym co do zasady omówione powyżej zmiany w przepisach prawa będą miały zastosowanie do postępowań, które zostaną wszczęte najwcześniej w dniu 29 stycznia 2022 r. Wyjątki od tej zasady dotyczyć będą omówionej nowej formy kierowania pouczeń do cudzoziemców (nowy przepis art. 7 ust. 3 ustawy o cudzoziemcach) oraz nowych terminów załatwiania spraw i kierowania przez wojewodów wezwań do cudzoziemców o przedłożenie dowodów (nowe przepisy wymienione w art. 13 ust. 1 ustawy nowelizującej).

Oprócz tego wyjątek od zasady stosowania przepisów dotychczasowych do postępowań pozostających w toku ustanawia art. 8 ustawy nowelizującej, który przewiduje szczególny tryb zakończenia wszczętych przed dniem 1 stycznia 2021 r. postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

Szczególny tryb zakończenia postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę wszczętych przed dniem 1 stycznia 2021 r.

Wprowadzany w ustawie nowelizującej (art. 8) szczególny tryb zakończenia postępowań polega na tym, że jeżeli w dniu jej wejścia w życie będzie pozostawać w toku postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę (art. 114 lub art. 126 ustawy o cudzoziemcach), to postępowanie to powinno zakończyć się udzieleniem zezwolenia na okres 2 lat licząc od dnia wydania decyzji poza przypadkami, w których:

- obowiązywał będzie wpis danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany;
- dane cudzoziemca będą znajdować się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu;
- udzieleniu zezwolenia sprzeciwiać się będą względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską.

Aby podlegać tej szczególnej regulacji trwające postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę będzie musiało spełniać kilka warunków (art. 8 ust. 3 – 5 ustawy nowelizującej). Oprócz tego, że wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy został złożony do wojewody w terminie przed dniem 1 stycznia 2021 r.:

- sam termin na złożenie wniosku, określony w art. 105 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach (termin określony przez długość legalnego pobytu) musiał zostać zachowany;
- wniosek nie powinien być obciążony brakami formalnymi lub też braki te zostały uzupełnione w terminie;
- cudzoziemiec zadeklarował we wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, że celem jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy, lub też taką deklarację złożył wobec organu prowadzącego postępowanie najpóźniej w dniu 31 grudnia 2020 r.;
- postępowanie nie powinno być prowadzone w warunkach istnienia podstaw do odmowy jego wszczęcia określonych w art. 99 ust. 1 lub ust. 1a, lub art. 116 ustawy o cudzoziemcach;
- postępowanie – w przypadku, gdyby w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej pozostawało zawieszona – powinno zostać podjęte w terminie 3 miesięcy od tej daty.

W przypadku, gdyby do dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej wojewoda nie wezwał cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w urzędzie wojewódzkim na podstawie art. 105 ust. 2 ustawy o cudzoziemcach, już tego nie uczyni, a odciski linii papilarnych dla potrzeb umieszczenia ich w karcie pobytu zostaną pobrane później.

Jeżeli te warunki nie zostaną spełnione, postępowanie będzie prowadzone dalej (lub stosownych przypadkach zakończona) na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy o cudzoziemcach zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 7 ust. 1 ustawy nowelizującej.

Zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w tym szczególnym trybie udzielić będzie mógł albo wojewoda albo Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w II instancji – w zależności od tego, na jakim etapie będzie pozostawać dane postępowanie w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Uprawnienia i obowiązki stanowiące skutek udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w szczególnym trybie

Zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w tym szczególnym trybie nie będzie określać podmiotu powierzającego wykonywanie pracy ani pracodawcy użytkownika (w przypadku pracy tymczasowej) ani też warunków wykonywania pracy jak w przypadku zezwolenia na

pobyt czasowy i pracę udzielanego w zwykłych uwarunkowaniach. To, na rzecz jakiego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy (lub podmiotów powierzających wykonywanie pracy) cudzoziemiec będzie wykonywał pracę oraz na jakich warunkach będzie się to odbywało, zostanie uzupełnione poprzez oświadczenie podmiotu powierzającego wykonywanie pracy dotyczące powierzenia pracy cudzoziemcowi (art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy nowelizującej).

Takie oświadczenie będzie należało złożyć na urzędowym formularzu według wzoru, jaki zostanie określony w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wydawanym na podstawie art. 9 ust. 23 ustawy nowelizującej.

Termin na złożenie tego oświadczenia będzie wynosił 60 dni licząc od dnia doręczenia decyzji wojewody lub Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Oświadczenie będzie należało złożyć do wojewody, który udzieli zezwolenia. W przypadku, gdy zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udzieli Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w II instancji, będzie należało takie oświadczenie złożyć do wojewody, który orzekał w sprawie w I instancji (art. 9 ust. 4 ustawy nowelizującej). Oświadczenia nie będzie należało składać do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Termin na złożenie oświadczenia nie będzie podlegał przywróceniu, dlatego też bezwzględnie będzie należało go zachować. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności będzie przypadać na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływać będzie następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. Termin będzie uważać się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostanie m.in. nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Jeżeli oświadczenie dotyczące powierzenia pracy cudzoziemcowi będzie podpisywała osoba działająca w imieniu i na rzecz podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, będzie obowiązana załączyć do oświadczenia dokumenty, z których będzie wynikać umocowanie do podpisania oświadczenia (art. 9 ust. 3 ustawy nowelizującej).

Możliwe będzie tylko jednokrotne złożenie oświadczenia lub złożenie jednoczesne kilku oświadczeń, jeżeli cudzoziemiec ma zamiar wykonywać pracę na rzecz więcej niż jednego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy (art. 9 ust. 9 oraz ust. 15 zdanie 1 ustawy nowelizującej).

Oświadczenie powinno określać warunki wykonywania pracy na poziomie nie odbiegającym od warunków minimalnych, jakimi są:

- otrzymywanie przez cudzoziemca minimalnego wynagrodzenia za pracę bez względu na wymiar czasu pracy oraz rodzaj stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy przez cudzoziemca (art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy nowelizującej);
- wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy lub na podstawie umowy zlecenia (art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy nowelizującej).

Warunek minimalny dotyczący minimalnego wynagrodzenia za pracę będzie spełniony także wówczas, gdy cudzoziemiec będzie zamierzał wykonywać pracę na rzecz więcej niż jednego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, a suma wynagrodzeń otrzymywanych od wszystkich podmiotów nie będzie niższa niż minimalne wynagrodzenie za pracę (art. 9 ust. 15 ustawy nowelizującej).

Niezłożenie oświadczenia w terminie 60 dni spowoduje, że zezwolenie na pobyt czasowy i pracę wygaśnie z dniem następującym po dniu upływu terminu do jego złożenia (art. 9 ust. 10 pkt 1 i ust. 12 ustawy nowelizującej).

Jeżeli określone w oświadczeniu warunki nie będą zgodne z warunkami minimalnymi zezwolenie na pobyt czasowy i pracę również wygaśnie, z tym że w tym przypadku wojewoda będzie obowiązany wydać decyzję stwierdzającą wygaśnięcie tego zezwolenia. W takim przypadku wojewoda określi również termin wygaśnięcia zezwolenia (art. 9 ust. 10 pkt 2, ust. 11 i ust. 12). Od decyzji wojewody o stwierdzeniu wygaśnięcia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę będzie przysługiwać odwołanie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (art. 9 ust. 11 ustawy nowelizującej).

W przypadku wygaśnięcia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę z dniem następującym po wygaśnięciu rozpocznie bieg termin 30-dniowy na opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej (termin określony w art. 299 ust. 6 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach), chyba, że cudzoziemiec będzie posiadał ważny dokument uprawniający go do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub z ustawy będzie wynikać, że jego pobyt na tym terytorium uważa się za legalny (art. 9 ust. 13 ustawy nowelizującej).

Karta pobytu zostanie cudzoziemcowi wydana z urzędu dopiero po złożeniu oświadczenia oraz po wykluczeniu tego, że zezwolenie wygasa, a w przypadku, gdyby jeszcze nie pobrano od niego odcisków linii papilarnych, po takim pobraniu (art. 9 ust. 14 i art. 8 ust. 15 ustawy nowelizującej).

Informacje zawarte w oświadczeniu wojewoda właściwy do jego przyjęcia umieści je w rejestrze spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy, który stanowi część krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców prowadzonego w systemie teleinformatycznym.

Cudzoziemiec już w okresie poprzedzającym złożenie oświadczenia będzie mógł wykonywać pracę, jeżeli będzie ona wykonywana na rzecz podmiotu powierzającego wykonywanie pracy i na warunkach wskazanych w później złożonym oświadczeniu (art. 9 ust. 19 ustawy nowelizującej).

Jeżeli cudzoziemiec będzie chciał zmienić podmiot powierzający wykonywanie pracy lub warunki wykonywania pracy będzie mógł skorzystać z nowego trybu zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę (art. 9 ust. 18 ustawy nowelizującej).

Cudzoziemiec, któremu zostanie udzielone zezwolenie na pobyt czasowy i pracę w tym szczególnym trybie, będzie obowiązany przez cały okres ważności tego zezwolenia zawiadamiać wojewodę, który udzielił zezwolenia, a w przypadku, gdyby zezwolenia udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w II instancji – wojewodę, który orzekał w sprawie w I instancji, o każdej zmianie miejsca pobytu. Cudzoziemiec będzie miał na to 15 dni roboczych (art. 9 ust. 21 ustawy nowelizującej). Niedopełnienie tego obowiązku ze strony cudzoziemca będzie mogło skutkować negatywnymi konsekwencjami dla niego, albowiem doręczenie mu pisma w toku kontroli lub w toku następczego postępowania (np. w sprawie cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę) na dotychczasowy adres będzie skuteczne (art. 9 ust. 22 ustawy nowelizującej).

Jeżeli cudzoziemiec będzie spełniał warunki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę wówczas w rejestrze spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy wojewoda umieści informacje, że cudzoziemiec jest uprawniony do wykonywania pracy na warunkach określonych w przepisie będącym podstawą zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę (art. 9 ust. 24 i ust. 25 ustawy nowelizującej).

Podstawy cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udzielonego w szczególnym trybie

W art. 10 ust. 1 ustawy nowelizującej zostaną określone szczególne podstawy cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udzielonego w tym szczególnym trybie. Będą one następujące:

- ustanie celu pobytu, który był powodem udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę (art. 101 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy nowelizującej);

- obowiązywanie wpisu danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany (art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy nowelizującej);
- względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską będą wymagać cofnięcia zezwolenia (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy nowelizującej);
- nie zostaną spełnione warunki minimalne określone w art. 9 ust. 1 pkt 1 (w zakresie wysokości wynagrodzenia) lub pkt 2 (w zakresie stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy)(art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy nowelizującej);
- praca nie będzie wykonywana na warunkach określonych w rejestrze spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o cudzoziemcach (art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy nowelizującej);
- cudzoziemiec nie będzie posiadał ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych lub potwierdzenia pokrycia kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy nowelizującej).

Kontrola sposobu korzystania przez cudzoziemca z zezwolenia na pobyt czasowy i pracę

Zgodnie z art. 11 ustawy nowelizującej wojewoda, a w przypadku, gdyby zezwolenia udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców – również ten organ, będą mogli przeprowadzić kontrolę sposobu korzystania przez cudzoziemca z zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w zakresie okoliczności stanowiących podstawę do cofnięcia. Kontrola taka będzie przeprowadzana w siedzibie właściwego urzędu przez upoważnionego pracownika. Cudzoziemiec będzie obowiązany stawić się w miejscu i czasie wskazanym w wezwaniu pod rygorem uznania, że ustał cel pobytu, który był powodem udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Przebieg i wyniki kontroli będą utrwalane w formie protokołu. Dokonanie określonych ustaleń w toku kontroli wskazujących na to, że zachodzi którakolwiek z podstaw cofnięcia zezwolenia, skutkować będzie wszczęciem postępowania w tym przedmiocie.

Wydłużenie okresu pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanego do ewidencji oświadczeń (zmiana w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Ustawa nowelizująca dokona również szeregu zmian w innych ustawach niż ustawa o cudzoziemcach. Przykładem zmiany o bardzo dużej doniosłości jest zmiana brzmienia art. 87 ust. 3 oraz art. 88z ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i

instytucjach rynku pracy, która dotyczy okresu dopuszczalnej pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wpisanego do ewidencji oświadczeń przez powiatowy urząd pracy. W obecnym stanie prawnym okres wykonywania pracy w oparciu o takie oświadczenie nie może być dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Zmiana, jakiej dokona ustawa nowelizująca będzie polegała na tym, że okres dopuszczalnej pracy na podstawie jednego oświadczenia wydłuży się do 24 miesięcy.

Skutkiem takiej zmiany będzie przykładowo to, że wize wydawane w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 5 ustawy o cudzoziemcach, a zatem w celu wykonywania pracy na podstawie oświadczenia, będą mogły być wydawane z okresem dopuszczalnego pobytu dłuższym niż 6 miesięcy, albowiem uchylony zostanie regulujący dotąd to zagadnienie art. 64 ust. 3 ustawy o cudzoziemcach. Oświadczenia wpisane do ewidencji oświadczeń na podstawie przepisów dotychczasowych będą mogły być przedkładane w postępowaniu w sprawie o wydanie wize jeszcze przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (art. 14 ust. 1 ustawy nowelizującej). W takim przypadku możliwe będzie uzyskanie wize na okres pobytu dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli zostanie dołączone do wniosku wizowego dodatkowe oświadczenie podmiotu powierzającego wykonywanie pracy o wydłużeniu okresu powierzenia wykonywania pracy względem wpisanego do ewidencji oświadczeń oświadczenia (art. 14 ust. 2 ustawy nowelizującej).

Objęcie posiadaczy wiz humanitarnych zakresem stosowania ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa nowelizująca dokona również zmiany w art. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy celem m.in. objęcia cudzoziemców posiadających wize wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23 ustawy o cudzoziemcach, tj. wize w celu przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe, zakresem stosowania przepisów tej ustawy (art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. m ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Osoby takie będą mogły korzystać z usług rynku pracy na zasadach określonych w ustawie i w granicach określonych przez art. 1 ust. 6 i art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. szkoleń dla osób poszukujących pracy (art. 40 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

- Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi -> wydłużenie okresu dopuszczalnej pracy z 6 do 24 miesięcy

- Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę -> wynagrodzenie wskazane przez pracodawcę w załączniku nr 1 do wniosku o udzielenie zezwolenia, nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę
- Zezwolenia na pobyt czasowy i pracę -> możliwość posiadania ubezpieczenia zdrowotnego także w związku z wykonywaniem pracy stanowiącej podstawę ubiegania się o udzielenie zezwolenia
- Brak konieczności uzyskania nowego lub zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w przypadku:
  - > zmiany nazwy stanowiska przy zachowaniu zakresu obowiązków
  - > zwiększenia wymiaru czasu pracy przy proporcjonalnym zwiększeniu wynagrodzenia
- Rozszerzony zakres dopuszczalnych zmian w posiadanym zezwoleniu na pobyt czasowy i pracę
  - > ograniczenie konieczności składania nowych wniosków
- Uproszczony tryb zakończenia postępowań o udzielenie zezwoleń na pobyt czasowy i pracę, które zostały wszczęte przed 1 stycznia 2021 r. i nie zostały zakończone do dnia wejścia w życie ustawy
- Możliwość przekazywania pouczeń dla cudzoziemca w postaci elektronicznej na adres e-mail lub poprzez wskazanie adresu strony internetowej zawierającej pouczenie